

5.22 Wegen, parkeerplaatsen en perceelontsluitingen (op- en afritten, trappen en aanbermingen) in de kern- en beschermingszone van een waterkering

Kader
<p><i>Keur</i> Deze beleidsregel gaat over keurartikel 3.1 eerste lid onder b: <i>Zonder vergunning van het bestuur is het verboden gebruik te maken van de kern- en beschermingszones van een waterstaatswerk door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken of (hout)beplantingen aan te brengen, of te hebben, dan wel aanwezige werken te slopen of te verwijderen en (hout)beplantingen te verwijderen.</i> Hieronder wordt ook verstaan het aanbrengen van werken, zoals wegen, op- en afritten en aanbermingen in de kern- en beschermingszones van waterkeringen.</p> <p><i>Verklaring van een aantal begrippen</i> Wegen, op- en afritten, trappen en aanbermingen dienen in het algemeen voor de ontsluiting van (bebouwde) gebieden, de bereikbaarheid van bebouwing en de toegang tot landbouwgronden en natuurgebieden. Parkeerplaatsen zijn nodig om te voorkomen dat auto's in de wegberm parkeren en daarbij de waterkering beschadigen.</p> <p><i>Voor welke waterkeringen geldt deze beleidsregel?</i> Deze beleidsregel is van toepassing op alle waterkeringen binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland.</p> <p><i>Raakvlakken met ander beleid</i> Wegen en ontsluiting worden vaak gerealiseerd ter plaatse van (nieuw)bouw. Voor bouwwerken in de kern- en beschermingszone van een waterkering geldt een aparte beleidsregel. (5.19)</p> <p>Voor het verrichten van onderhoudswerkzaamheden aan de openbare wegen op en nabij de waterkering, geldt een algemene regel. (bijlage 1, nr. 26)</p> <p>Kernzones zijn (meestal) eigendom van het waterschap. Daar waar wegen, parkeerplaatsen, op- en afritten op eigendom van het waterschap liggen, is naast een watervergunning ook een privaatrechtelijke overeenstemming met het waterschap nodig.</p>

Doel van de beleidsregel
<p>Het doel van deze beleidsregel is het beschermen van de functie van waterkeringen als onderdeel van het totale waterstaatkundige systeem. Bij het aanbrengen van wegen, op- en afritten in de kern- en beschermingszone van waterkeringen is het voornamelijk van belang dat de stabiliteit³, en dus ook de waterkerende functie van de waterkering, evenals het doelmatig onderhoud is gewaarborgd.</p>

Toelichting op de beleidsregel
<p><i>Waterkerende functie</i> Wegen, op- en afritten, trappen en aanbermingen hebben door hun aanwezigheid en het transport hierover een negatieve invloed op de stabiliteit van de waterkering. Bovendien zorgen op- en afritten voor een vergroting van het dijkprofiel, wat aan de ene kant extra stabiliteit betekent, maar aan de andere kant extra belasting voor het bestaande grondlichaam oplevert. Bovendien kan door de toegankelijkheid van verkeer een aanzienlijke verkeersbelasting ontstaan. Trillingen door verkeer kunnen bij met water verzadigde waterkeringen leiden tot verweking.</p>

³ Betreft: extra zetting (vooral inwendig), erosiebestendigheid binnentalud, extra kapitaal bij dijkversterking

De fundering en verharding mogen geen nadelige invloed hebben op de dijkbekleding.

Beheer en onderhoud

Trappen, parkeerplaatsen, op- en afritten en aanbermingen tegen het talud van de waterkering maken doelmatig beheer en onderhoud moeilijker. In maaivakken zal de maaimachine voor ieder obstakel moeten wijken en moet handwerk uitgevoerd worden. Bestaande beweidingvakken kunnen door aanbermingen, trappen en op- en afritten opgedeeld worden. Ook dit is niet wenselijk.

Daarnaast vormen aanbermingen, op- en afritten een extra belasting voor eventueel aanwezige leidingen.

Waterschap Rivierenland is daarom terughoudend in het toestaan van nieuwe aanbermingen, op- en afritten en trappen. Een watervergunning voor de aanleg van aanbermingen, trappen en op- en afritten tegen het talud van de waterkering kan alleen worden verleend als de constructie zo aangelegd wordt dat deze geen belemmering vormt voor het uit te voeren beheer en onderhoud.

Toetsingscriteria

Aanvragen worden aan de algemene toetsingscriteria getoetst.

Daarnaast gelden de volgende bijzondere toetsingscriteria:

1. Bij de aanleg van een nieuwe weg of pad moet rekening gehouden worden met toekomstige dijkversterking.
2. Per perceel gelegen aan de dijk is één ontsluiting toegestaan. Bovendien geldt dat als redelijkerwijs gebruik gemaakt kan worden van bestaande aanbermingen, op- en afritten en/of trappen, al dan niet met een kleine aanpassing daarvan, geen watervergunning verleend zal worden voor nieuwe ontsluitingen.
3. Bij splitsing van percelen moet de bestaande ontsluiting gehandhaafd blijven en moet deze voor de opgesplitste delen van het perceel als ontsluiting blijven dienen.
4. Nieuwe ontsluitingen kunnen worden toegestaan als er sprake is van inbreidingsplannen binnen de bebouwde kom. Het aantal ontsluitingen binnen het plan moet dan tot een minimum worden beperkt.
5. Op- en afritten en trappen dienen buiten het leggerprofiel van de waterkering aangelegd te worden en mogen de stabiliteit en de dijkbekleding van de waterkering niet negatief beïnvloeden.
6. Voor een goede aansluiting van materialen van bestaande en nieuwe werken wordt voor tijdelijk werk in het leggerprofiel altijd een watervergunning onder voorwaarden verleend.
7. In gebieden waar door de aanleg van grondophogingen grote zettingen verwacht worden, moet de initiatiefnemer door middel van berekeningen aantonen dat de ophoging geen nadelige gevolgen heeft voor, of kan veroorzaken aan, de waterkering en bijbehorende of inliggende voorzieningen (bijv. kabels en leidingen) en/of belendende percelen.
8. De wegverharding en onderliggende fundering dient zodanig aangelegd te worden dat de verkeersbelasting voldoende wordt verspreid naar het onderliggende dijklichaam en zonder dat er negatieve effecten op kunnen treden met betrekking tot de constructie en functie van de waterkering. Dit is van toepassing op zowel wegreconstructies als voor aanleg van nieuwe wegen.

9. Op- en afritten mogen worden voorzien van een wegverharding ter breedte van maximaal 2,5 meter met aan weerszijden een berm van maximaal 0,5 meter. De taluds moeten glooiend worden aangelegd in een schuinite van 1:2,5 tot 1:3. Voor bedrijfsmatig gebruik kan (na een goede motivering van de aanvraag) de wegverharding breder worden aangelegd tot maximaal 3,5 meter.
10. Wanneer de op- en afrit in een beheervak van Waterschap Rivierenland wordt aangelegd moet de constructie zodanig worden opgebouwd dat de op- en afrit geen schade ondervindt als het gangbaar onderhoudsmaterieel bij onderhoud door of namens het waterschap hiervan gebruik maakt.
11. De plaats van aan te leggen trappen en op- en afritten en aanbermingen, moet worden afgestemd op het regulier beheer en onderhoud van de waterkering.
12. De breedte, talud helling, bekleding en samenstelling van de aanberming, op- en afritten en trappen moeten in overeenstemming zijn met de bestemming/functie van het aangevraagde werk en mogen geen afbreuk doen aan LNC-waarden⁴. Nieuwe taludhellingen moeten geleidelijk aansluiten op dijkstaluds.
13. Voor op- en afritten aan de buitendijkse zijde die haaks op de waterkering zijn gesitueerd, wordt geen watervergunning verleend. Buitendijkse op- en afritten moeten zo worden aangelegd dat zij niet stromingbelemmerend of erosiebevorderend werken. Ook mogen zij geen aanleiding geven tot ophoping van drijfvuil. Richtlijnen en/of eisen op basis van de Waterwet kunnen medebepalend zijn voor het ontwerp en de uitvoering.
14. Voor op- en afritten, aanbermingen en trappen wordt alleen een watervergunning verleend als deze geen onaanvaardbare belasting vormen voor al aanwezige kabels en leidingen. De aanvrager van een watervergunning moet hiervoor een verklaring van geen bezwaar van de betreffende kabel- en leidingbeheerders overleggen. De aanvrager kan ook een bewijs van overeenstemming met de kabel- en leidingbeheerders overleggen over de manier waarop aanvullende voorzieningen door de aanvrager en/of beheerder worden getroffen.
15. Verkeersvoorzieningen, zoals verkeersborden, komportalen en openbare verlichting, worden gezien als een noodzakelijk deel van de openbare weg. Bij de toetsing of een watervergunning verleend kan worden, zal hiermee rekening gehouden worden. Er worden nadere eisen gesteld aan de plaats en manier van uitvoering. Zo wordt voor voorzieningen in het buitentalud of in de buitenkruinlijn geen watervergunning verleend, tenzij de verkeersveiligheid dit nadrukkelijk vereist.
16. De eigenaar van het te ontsluiten perceel en/of aangebrachte voorzieningen moet zorgen voor het onderhoud van de op- of afrit en voorzieningen en is zelf verantwoordelijk voor de kosten daarvan. Hiervoor moet een onderhoudsovereenkomst met het waterschap worden afgesloten.

⁴ de dijk moet hierbij als herkenbaar landschappelijk element bewaard blijven.